

Vennesla kommune

Arkivsak-dok. 25/02571-1
Arkivkode 231/M0
Saksbehandler Arne Vatne

Saksgang	Møtedato
Bygg- og miljøutvalget	20.11.2025
Formannskapet	25.11.2025
Kommunestyret	11.12.2025

Kommunale avgifter-vann, avløp og Slamgebyr 2026

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Forslag til gebyrregulativ for diverse kommunale avgifter for 2026 godkjennes.

Sammendrag

Kommunedirektøren foreslår justeringer i vann- og avløpsgebyrene for å sikre at disse tjenestene forblir selvfinansierende. Dette innebærer gradvise økninger i abonnements- og forbruksgebyrer over de kommende årene. Klimaendringer og ny EU-lovgivning krever oppgradering av overvannsnett og renseanlegg, noe som bidrar til økte kostnader.

Kommunedirektøren foreslår en justering av årsavgiftene for vann og avløp (alle priser inkluderer 15 % mva).

- Abonnementsgebyr for vann økes fra kr. 2 024 til kr. 2 335,-
- Forbruksgebyr for vann økes fra kr. 17,48 til kr. 21,22,-
- Abonnementsgebyr for avløp økes fra kr. 3 214 til kr. 3 393,-
- Forbruksgebyr for avløp økes fra kr. 28,27 til kr. 31,80,-

Videre settes slamgebyret opp med 37 %, fra kr. 1 461 til kr. 2 006,50. Tilsynsgebyret økes med 3,5 %, fra kr. 1 237 til kr. 1 280 per anlegg. Renovasjonsgebyret behandles i en egen sak. Feieavgiften foreslås økt med kr. 20, til kr. 340. Det foreslås også at tilknytningsgebyr og øvrige gebyrer justeres med en estimert deflator på 3,5 %. Totalt innebærer forslagene en økning på 4,6 % for en normalhusholdning.

Vedlegg

[Gebyrliste - vann og avløp](#)

Bakgrunn for saken

Kommunestyret skal hvert år fastsette vann- og avløpsgebyr. Kommunen kan selv bestemme om vann og avløpstjenesten skal være selvfinansierende. Kommunen har imidlertid ikke anledning til å tjene penger på disse tjenestene. For å ikke få for store svingninger i gebyrene er det åpnet opp for i retningslinjene å utjevne dette over en periode på 5 år. Kommunen har tidligere hatt som mål at vann- og avløpstjenesten skal være selvfinansierende. Ved beregning av kommunens selvkosttjenester tar vi utgangspunkt i følgende elementer:

- Direkte utgifter
- Indirekte tjenester (eks. regnskap, lønn og personal)
- Kapitalutgifter på investeringer knyttet til selvkosttjenester.
- Gebyrinntekter og andre inntekter.

Vurdering

Ved utgangen av 2025 forventer vi et akkumulert underskudd på vann- og avløpstjenestene på rundt 10 mill. kroner. Det er derfor nødvendig å øke gebyrene slik at disse underskuddene dekkes inn. Med gebyrene som foreslås vil en komme i balanse i 2027 på avløpstjenestene og i 2029 med vann. Redusert merverdiavgift fra september 2025 gjør at den økonomiske belastningen for innbyggerne blir vesentlig mindre.

Det vil i årene som kommer være behov for store investeringer i vann- og avløpssektoren.

Kommunedirektøren har lagt fram handlingsplan for vann og avløp med forslag til investerings og tidfestet tiltaksplan. Denne ble vedtatt av kommunestyret i møte 30.10.25.

Slamrenovasjon ble i 2025 satt ned med 35% for å redusere positivt selvkostfond. I 2026 er det foreslått å øke denne med 37 %. For en normal bolig med tømning av slamavskiller hvert 2. år utgjør det økning fra kr 1.461 til kr. 2.006 inkludert 15% mva pr. år.

Resterende gebyrer som ikke er omtalt spesielt økes med estimert deflator på 3,5%.

Det er vedlagt prisliste for de forskjellige gebyrer.

Klima- og miljøkonsekvenser

Konsekvenser av klimaendringer gjør at dimensjonen på overvannsnett må oppdimensjoneres med 40% større dimensjon, eller at det må bygges fordrøynings anlegg, som sinker vannhastigheten, slik at overvannsnett ikke blir overfylt. Gjør vi ikke disse investeringene så vil vi i fremtiden oppleve store skader på hus og annen infrastruktur.

Ny EU lovgivning forventes implementert i norsk rett, slik at tettbebyggelser pålegges koplet på offentlig renseanlegg (Deler av Røykenes er påkoplet offentlig avløp i 2024). Dette reduserer lokal forurensing, men gir en økt fremtidig gebyrkostnad.

Det forventes nye strengere krav til rensing på renseanleggene, bl.a. med rensing av nitrogen.

Kapasiteten til Skarpengland renseanlegg har nådd taket, slik at dette anlegget må utvides om en ønsker en videre utvikling i området. Når utbygging skjer, bør en planlegge for fremtidige krav som kommer.

Redusere innlekk av fremmed vann på avløpsledninger bør få høyere prioritet i årene fremover. Det brukes mye energi og kjemikalier til å rense avløpet. Det er stort effektivitets potensiale i å separere felles ledninger, slik at overvann ikke kommer inn i avløpet. Det er mye å spare økonomisk, og det blir mindre sannsynlig at det inntreffer overløp til Otra.

Økonomiske konsekvenser

Årsgebyret er summen av abonnementsgebyr og forbruksgebyr. Abonnementsgebyr er ment til å dekke investeringer i vann og avløp, mens forbruksgebyret er ment å dekke driftskostnaden.

I saken er det lagt til grunn effektiviseringskrav på 1,5 % pr. år i tråd med kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan.

Det er et stort behov for rehabilitering av ledninger og andre investeringer, og dette vil isolert sett gjøre at kapitalkostnadene øker. I tillegg har rentenivået økt betydelig de siste par årene i tillegg til kraftig prisstigning. Dette medfører at gebyrene må økes betydelig. Som følge av at innbyggerne hadde ekstraordinære strømpriser og rentekostnader ble gebyrene satt noe lavere enn kostnadene tilsa i 2023 og 2024. Det medfører at gebyrene må noe mer opp slik at underskuddet kan tas inn innen 5 år.

Det foreslås økte gebyrer hvert år i perioden slik at tjenestene er selvfinansiert. Merverdiavgiften på vann og avløp ble redusert fra 25 % til 15 % fra september 2025. Fra 2026 får denne reduksjonen helårseffekt.

Gebyr for slam består av 2 deler. Slamgebyr og tilsynsgebyr. Disse skal behandles som to ulike selvkostområder (slam og utslippstillatelser/tilsyn spredt avløp). Ved utgangen av 2024 var akkumulert overskudd (selvkostfondet) for slam ca. kr. 560.000, -. Derfor ble det vedtatt å redusere gebyret for 2025 med 35%. Kommunedirektøren foreslår nå å øke dette gebyret opp igjen med 37% slik at tjenesten fremover er i samsvar med selvkost.

I de neste fire årene vil kommunedirektøren foreslå samlede investeringer på ca. 222,15 mill. kroner. Hovedtyngden av investeringene ligger på avløpssiden, med nytt renseanlegg på Skarpengland (ca. 55 mill. kr) og Hægeland (ca. 50 mill. kr).

Kommunedirektøren foreslår å øke gebyrene som følger eks. mva.:

	2025	2026	Endring kr.
Vann:			
Ab.	1760	2030	270
Forbruk	15,2	18,45	3,25
Avløp:			
Ab.	2795	2950	155
Forbruk	25,00	27,65	2,65

Prognose årsgebyr vann og avløp:

	2026	2027	2028	2029
Vann	4 798	5 169	5 068	5 233
Avløp	7 098	7 398	7 775	8 375
Renovasjon	3 693	3 730	3 766	3 803
Feiing	340	355	365	365
Mva	2 708	2 817	2 868	2 992
Sum	18 636	19 468	19 841	20 767
Årlig %-vis økning	4,6	4,5	6,5	6,7

Det er vanskelig å sammenligne gebyrene mellom kommuner ettersom avgiften på vann, avløp og renovasjon helt eller delvis blir beregnet ut fra forbruk. I utregningen er vann og avløp beregnet ut fra et forbruk på 150 m³. I de kommunene som har målerleie er dette inkludert i årsgebyr vann. Gebyrene kan i enkelte kommuner være kunstig lave på grunn av tilbakebetaling av akkumulert overskudd på tjenestene

Kommunale avgifter i de nærliggende kommuner i 2025:

Årsavgift	Vennesla	Kristiansand	Lindesnes	Lillesand	Birkenes	Iveland
Vann	4 040	2 968	3 787	4 093	6 018	6 498
Avløp	6 545	4 931	7 373	5 870	6 021	8 582
Renovasjon	3 693	3 693	3 672	4 015	4 015	4 289
Feiing	320	330	451	206	292	650
Mva	3 217	2 635	3 336	3 162	3 612	4 340
Totalt	17 815	14 556	18 619	17 345	19 958	24 358

Kilde: kommunenes hjemmeside

Konklusjon

Kommunedirektøren foreslår en samlet økning av de kommunale avgiftene (vann, avløp, renovasjon og feiing) på 4,6 %. Dette er beregnet for en såkalt «normalhusholdning».